

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 ft., félévre 6 ft., negyedévre 3 ft.

Előfizetések és hirdetési díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be. Helyben előfizethető: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztély P. kereskedésében. Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordaiúca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztély Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstejn és Voglérnél (Neuer-Markt 41 sz.), Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyitlér sora 20 kr.

Előfizetési felhívás

„KOL. KÖZLÖNY” 1873-iki évfolyamára.

N. t. olvasóink kívánatainak eleget teendő, lapunkat már 1872 szeptember 1. óta egész nagy iven adjuk ki mindennap. Szereztünk jeles munkatársakat az ország fővárosában, itt Kolozsvárt és a vidéken s így napról napra érdekesebbé igyekszünk tenni lapunk valamenynyi rovatait: főczikkeinket avatott tollú íróktól kapjuk, s a napi kérdéseket azonnal tárgyaljuk; gondoskodunk szép tárcákról (már az év elején megkezdjük jeles tollú f. belmunkatársunk Komáromi Ferencz Bánffy Dénes című valóban érdekes történelmi korrajzá), eredeti táviratokról; ezután is legbővebb újdonsági rovatot adunk és semmi érdekes bel- és külső nem kerül el figyelmünket. Tapasztaljuk az olvasó közönség pártolásának fokozatos gyarapodását, s így csak arra kérjük t. előfizetőinket, méltóztassanak megrendeléseiket lehető gyorsan megtenni.

Előfizetési díj: egész évre 12 ft. o. é.
félévre 6 „ „ „
három hóra 3 „ „ „

A „KOLOZSV. KÖZLÖNY” szerkesztősége.

Pest, decz. 14.

A Deák-kör tegnap este 6 órakor tartott értekezletet az altisztek alkalmazásáról és pótló állításról szóló törvényjavaslatokra nézve kijelenté a párt, hogy azokat támogatni fogja. Egyszermind határozatot, hogy az altiszti javaslatban azon hozzáttelt fogja elfogadni, hogy a katonai szolgálatból kilépett altisztek, a hol alkalmazva lesznek, azon vállalt alapszabályainak hatásköre alá esnek, illetőleg azon hivatalrendeletei alá tartoznak.

A szünetre nézve megállapított, hogy f. hó 19-én tul nem lesz érdemleges tárgyalás, az új ülés pedig a görög. karácsoni ünnepek után kezdődik meg.

A miniszterelnöki szállásra nézve kötendő szerződés tárgyában azt határozta az értekezlet, hogy mielőbb ebben intézkednék, elvárja a pénzügyi bizottság javaslatát.

Az értekezletnek ezeken kívül még egy tárgya volt. Gr. Lónyay a szerb kérdésre nézve hívta fel a kormány figyelmét. A miniszterelnök erre kijelenté, hogy a szerb kir. biztos b. Majthényi újra kineveztetését ő felségéhez már fölterjeszté, s biztosítja a pártot, hogy minden oly merénylet ellen, mely a magyar alkotmányosság s a magyar állam integritása ellenében intéztek, a törvény korlátai között nem csekélyebb erélyt fog tanusítani, mint elődje. E nyilatkozat helyesléssel tudomásul vétetett. A karácsoni szünet előtt a ház valószínűleg csak a kölesön, az indemnity s az ujonczozásra vonatkozó javaslatokat fogja tárgyalni.

A kisegítő pénztáregylet rendkívüli közgyűlése.

Kolozsvár, decz. 15.

Ma d. e. 10 órakor tartotta meg az itteni kisegítő pénztáregylet rendkívüli közgyűlést, melynek tárgya vala a miniszteri jóváhagyással ellátva leérkezett újabb alapszabályok kihirdetése és ugyanazok értelmében az igazgató választmány részbeni újja alakítása.

Az elnöki széket Tauffer Ferencz foglalta el, a ki ez intézetet keletkezése óta ket-

tős minőségben mint elnök és vezérigazgató vezette 15 hosszú éven át; ő ringatta bölcsőjét, ő nevelte nagyjára; az ő páratlan buzgalmanak s kintinő szakértelmének lehet köszönni, hogy ezen közhasznú intézet mostani virágzó állapotára emelkedhetett. Minthogy azonban a munkafelosztás elve, s az újabb alapszabályok értelmében e két hivatal jövőre két külön egyénre bízandó, az érdemekben gazdag elnök ur az elnökségről egy csinos és közheylesléssel fogadott beszédben lemondott; de miután Sámí László a közgyűlésnek, Finály Henrik a választmányának mondott üdvös közreműködésükért közlekedéssel kísért köszönetet — utóbbi indítványára Tauffer ur a mai rendkívüli közgyűlés elnökéül közfelkiáltással és sürű éljen közepette megmarasztatott. A jegyzői tollat az egylet szintén érdemesült titkára Gámán Zsigmond vezette, s így az alapszabályok által megkívánt 100 tagnál több levén jelen, a közgyűlés a sajátképi napi rendre tért.

Mindenekelőtt a városi hatóság átírata s ezután az által közölt azon miniszteri rendelet olvastatott fel, melylyel a jóváhagyott újabb alapszabályok leküldettek. Magok az alapszabályok kinyomatván, s egy-egy példányban minden tagnak már kiosztra levén, felolvasotaknak és kihirdetetteknek tekintettek.

Következett egy elnök, egy alelnök és 12 választmányi tag választása. Ezt megelőzőleg azonban, a megkezdendő választás módjára felett, élénk vita keletkezett. Végre abban történt megállapodás, hogy a nevezettek általános szótöbbséggel fognak választani, s az eredmény hirlapilag és az egylet helyiségében kifüggesztés által fog közzétettni. Ha a választandók valamelyiké az általános szótöbbséget netán meg nem nyerné, a szűkebb választás végrehajtása végett ugyanezen gyűlés pár nap mulva folytattni fog, a mi szükség esetében a kitüzendő határnappal együtt falragaszok által fog köztudomásra hozatni. E célból a mai gyűlésre megjelentek mindenike megtartja igazoló és szavazójegyet.

Kérdés merülvén fel továbbá vajjon azon választmányi és alapító-tagok, kik lakásukat innen máshová tették át s így az újabb alapszabályok értelmében a választmánybani részvételre minősítve nem lennének, megválasztásának-e? a végzés a lett: hogy miután a felforgó újabb alapszabályok értelmében most történik az első választás, s még nem lehet tudni, vajjon ki fog a választandók közül megbízatásának megfelelni s ki nem, különben is ezen szabályoknak visszaható erejük nem lehetvén, a választás teljesen szabadon ejtessék meg, a felhozott ellenvetésekre való minden tekintet nélkül.

Ezek után kezdetét vette a szavazás, melynek eredménye a következő:

Elnök lett Wagner Frigyes, alelnök Sámí László.

Választmányi tagok:

1. Ferencz József.
2. Bányai Vitalis.
3. Kállai Lajos.
4. Ákeszmán Samu.
5. Demeter Károly.
6. Kelé Izrael.
7. Tamási János.
8. Máday János.
9. Tömösvári Miklós.

Ezekután legtöbb szavazatot nyertek: Finály, Hajós és Nagy Lajos, de az általános többséget nem nyervén meg, a hiányzó

3-ra a szerdán vagy csütörtökön közgyűléseleg új szűkebb körű választás leend.

A „kolozs-dobokamegyei tanker. tanítók egylete” a felnőttek oktatása körül mind itt a központban, mind pedig az egylet területén, igen üdvös intézkedéseket tett csak közelebről is. — A helybeli feyenczek tanitása ügyben a kp. választmány egy kéttagu bizottságot küldvén ki, kir. ügyész mlg. Sebestyén Mihály urral egyetértve elhatározták: hogy a feygházban legkevesebb három hónapig letartóztatott feyenczek oktatása mielőbb megkezdessék. E végből a választmány f. hó 11-én tartott rendkívüli ülésében gondoskodott a feygházban működendő tanerőkről még pedig oly formán: hogy a magyar és német-ajku feyenczek külön, a román-ajkuak szintén külön nyelven részesülhessenek az oktatásban. Tantárgyak: olvasás, írás, számolás; továbbá: az illetők, s ez által az állam czólijának megközelítését eszközözendő erkölcs történelmi előadások stb. A tanszereket az egylet maga fogja saját belátása szerint részben előállítani, az azokra tett költségek megtérítése reményében; a tanorák csak nappal tartathatván, a kitüzött tanerők tekintetben is a lehetőleg biztosítandják az ügy üdvös sikerét.

Egyidejűleg felemlítjük, hogy a választmány egy másik bizottság kiküldésével a dohánygyárban levő felnőttek oktatása iránt is megtevé már a kellő intézkedéseket. Itt azonban hely- és időhiány miatt jövő 1873-ik év március havá előtt az oktatás folyamatba nem vehető. A vidéki felnőttek oktatása a választmányhoz eddig beérkezett jelentések szerint 21 községben (az egylet területén) már folyamatban van. Ezeket illetőleg a választmány az illető tanerők bejelentéséhez csatolt költségtervben előirányzott pénzeszközöket oly módon eszközölte, hogy a kért összegből bizonyos mennyiségű előleget készpénzben küldött ki a vállalkozóknak azon utasítással, hogy a tanítás tartama alatt fűtés és világításra az egylet pénztára erejéhez mérten a szükséges összeget az illető tanítóknak megfogja küldeni. Egyuttal czél szerűnek látta a választmány itt a központban nagyobb mennyiségű tanszerbevásárlást eszközölni azon okból, hogy a várostól távolabb eső községekben vagy éppen nem, vagy csak nagyon drágán állíthatók elő az oktatáshoz mulhatlanul szükséges eszközök. Ezeket tehát itt bevásárolta még a mult hó elején, s a szükséghez képest megküldte minden községi tanítónak vallás különbség nélkül, elhárítván ez által azon akadályokat, melyek főleg faluhelyeken a tanítás megkezdését késleltették volna.

Az egylet eddigéle mintegy 400 o. é. frral járult a felnőttek oktatásához azon összegből, melyet a nevelés-oktatásügy emelkedettebb bajnokai biztak kezelése alá. S midőn az egylet anyagi és szellemi erejének egész súlyával a köznevelés és oktatás előmozdításán fáradozva, szerencsés lehetett a közvélemény és sajtó előtűti tekintélyt, jó hírnevet szerezni: részint tekintélye fentartása, részint még a mult évben egyik helybeli tagja, ref. tanító P. K. ellen hozott választmányi határozata jogerőre emelkedése ötletéből nevezett ref. tanítót, ki az egylet jóhírneve s tekintélye ellen nem egy alaptalan támadást intézett, sőt ezt hirlapok utján is elég botor volt meghisérteni f. hó 11-én tartott rendkívüli választmányi ülésben keresztil viit titkos szavazat utján az egylet kebeléből kizárta, nevét a tagok névsorából kitorölte s őt az alapszabályok kötelező ereje alól végkép fölmentette. Miről az illető egyházi hatóság s az egylet vidéki köreinek elnökei értesítetteti határozattak.

Egy választmányi tag.

Legujabb táviratok.

Bécs, decz. 14. A pénzügyminiszter előterjesztése élénk tetszéssel fogadott és általában kedvező benyomást tett. A járadék a börzén 1 perccel emelkedett és az utóbörzén még további emelkedésnek indult.

Bécs, decz. 14. Hiteles forrásból tudhatom, hogy a választási reformról szóló törvényjavaslat csak a karácsoni szünetök után terjesztetik elő a képviselőházban, de már hétfőn közzététetik.

London, dec. 14. A Guild-hallban tegnap tartott meeting új határozatokot fogadott el, melyek a jövedelmi adót ellenzik és ezen adóellen nemzeti liga szervezését indítványozzák. A lord-mayor, ki az elnökséget vitte, nyilatkozattá, hogy nem akar beleszólni politikai kérdésekbe.

New-York, dec. 12. Grant elnök megerősíté a néger Pünehöknek Louisiána kormányzójává való megválasztását. Mexicóból jelentik, hogy Lerdo elnök székfoglaló izenetében barátságos külügyi politikát ígér és óhaját fejezi ki a szerződések helyreállítására iránt.

Rio de Janeiroból jelentik, hogy az alkudozások Paragvayval békésen bevégezettek. Urugvayval és az argentin köztársasággal külön tárgyalásokat kezdend Paragvay kormánya. A Brazíliával való szerződés változatlan marad.

Az árvaház ünnepélyes megnyitása.

(a) A Kolozsvári árvaház ünnepélyes megnyitása tegnap d. e. 11 órakor történt. A csinosan berendezett helyiség (Czirákház) alig volt képes befogadni azok nagy számát, kik a ritka s a női erély mellett tanuskodó egyszerű de következményekben kiszámíthatatlan eredményű intézetnek megnyitására megjelentek.

Első helyen kell megemlítenünk azon díszes hölgykoszoru jelenlétét, melynek érdeműl tudhatjuk be leginkább az árvák számára berendezett intézet létrejöttét.

Ott láttuk a humanizmusért buzgó lelkesülő férfiak közt gróf. Teleki Domokost, gróf. Bánffy Györgyöt és báró Huszar Sándort, Keserü Mózes cz. püspök, Pál Sándor, Lönhard Ferencz apátplebános, a méltóságait, Raffay Nép. János fő-tisztelendőségét, tudományos egyetemünk tanárai közül Haller Károlyt, a városi tanácsat képviselték id. polgármester Medgyesi Tivadar és Minorich Károly.

Az összegyűlt szépszámú közönség lelkes éljenzéssel fogadta a később jövő b. Bornemisza Ignácné ő nagyságát, mint az árvaház bizottmányának elnökét. A báróné szép és velős beszédben üdvözlé a jelenlévőket; s köszönetet mond azon lelkes pártfogásért, mely nélkül soha sem lehetett volna árváink számára e menhelyet létesíteni. A jelenlévők általános éljenzéssel fogadták a megnyitót s mindnyájan a kis árvákra fordították szemüket, kik a szoba közepén sorba állottak csinos és egyforma öltözetben (kék köntös és fehér kötény); összesen 8-an voltak, mert két távolabbi helyről való még nem érkezett meg.

A megnyitó beszéd után Minorich Károly id. tanácsos szolt. a városi hatóság nevében s midőn a testület részéről tiszteletet és köszönetet szavaz az árvaház ügyében fáradhatatlan választmányának; egyuttal szépen festé azon előnyöket, melyek az árvák számára ez intézetben kínálkoznak.

Haller Károly egyetemi tanár Kolozsvár közönsége nevében fejezte ki azon hálaötletet, melyre e város közönségét a választmány erélyes és buzgó eljárása, az ügy iránti érdeklődése lekötözte, magvas beszédeben az árvaház szükségességét fejtegette. Erdekessen vezette vissza a legregibb időre a jelenlévők figyelmét, hogy kimutassa, mi szerént mindig sietett a könyörűlő emberi szív embertársai érdekében azon árvák sorsát fölkarolni, kik nyomorban s inségben vesznének különben el. Megemlékezett arról is hogy Erdélyben jelenleg csupán egy árva intézet van s ez a nagy-szebeni „Therézianum”, melyet Mária Theresia alapított 1770-ben, hol mindkét nembeli árvák gondoztatnak; azonban ez egy maga nem képes az árvák nagy számát egytől-egyig ellátni, ezért egyik életkérdés az, hogy árvaházak állíttassanak minden városban. Végül Kolozsvár közönsége nevében ismételve forró köszönetet mondott a választmányának. Ezzel az ünnepély véget ért.

Telekkönyvi jegyzőkönyvek közzététele Erdélyben.

(Vége.)

2) Továbbá mindazon személyek kik a) A telekjegyzőkönyvekbe bejegyzett fe-

vősekre az 1853. május 29-én kelt legfelsőbb ösíségi rendelet határozataihoz képest ösíségi vagy zálog-visszaváltási jogokat, vagy más jog czimból tulajdoni igényeket már érvényesítettek vagy kiket

b) az említett ösíségi rendelet határozataihoz képest a zálogvisszaváltási jog érvényesítésére még hosszabb határidő illet; — ezennel felszólítanak, miszerint ezen igényeket a fennebbi első pontban kijelölt jogkövetkezmeny elkerülése mellett, legfőkébb 1873 évi Augustus 31-éig bezárólag jelentésként be s az a.) alatt említett esetben a még folyamatban lévő jogügyet, annak a telekjegyzőkönyv-bei följegyzése végett, vagy a nékiek már jogérvényesen oda ítelt jogot az abbai átkeblezés végett; a b.) alatt említett esetben pedig az őket illető zálogvisszaváltási jogot, a telekjegyzőkönyvekbe följegyzés végett, okiratokkal tanúsítva igazolják.

3.) Ugyszintén mindazon személyek, kik a telekjegyzőkönyvekben bejegyzett fekvőségekre elsőbbségi, zálog, szolgálmi vagy más jogokat be-táblázások, bejegyzések, följegyzések vagy bírói zálog összeírások által vagy már nyertek, vagy pedig 1873 januárius hó 1-jéig netalan még nyeren-denek, — ezennel felszólítanak, miszerint ezen jogokat a telekkönyvi jószágtestek teherállapotába leendő átkeblezésük végett legfőkébb 1873 évi december 31-ig bezárólag annál bizonyosabban jelentsék be, minthogy különben ezen jogoknak orábban nyert elsőbbségeit elvesztik; holott beje-entés mellett ezen jogoknak 1873 évi januárius 1-jéig nyert elsőbbsége, az ezen telekkönyvi jószágtestekre a most említett naptól fogva tulajdoni vagy zálogjogot nyert újszerzők vagy jelzőlogos hitelezők irányában is fennmarad.

4.) Azon igények, melyek a volt urbéri kapesolat és azzal rokon viszonyok tárgyában, az Erdélyt illető 1854 évi június 21-én kibocsátott (Bírói. törv. lap. LV darab és 151 sz.) nyiltpa-rancs határozatai szerint szabályoztatnak, akár jegyeztek legyen azok fel a helyszínelési jegyző-könyvekbe akársem, a bejelentésre, vagy igazolásrai felszólításokból s az ezen hirdetmény folytán tartandó tárgyalásokból kizárják.

5.) A megelőző pontokban kiszabott hir-detményi határidők ellen sem meghosszabbításnak, sem pedig igazolásnak vagy perújításnak nincs helye.

6.) A közzétett telekjegyzőkönyvek 1873 évi januárius 1-től fogva az át. polgári törvény-könyv § 321 §. értelmében telekkönyvekké tekin-tendők, és vezetendők: s ehez képest a most em-lített naptól fogva az azokra bejegyzett fekvősé-gekre új tulajdon — jelzálog — vagy más do-logbanai jogok, csak az azokbai törvényszerű bejegy-zés által, s csak az ezen fekvőségekre nézve koráb-ban létezett, és a hirdetvényi határidő alatt bejelen-tett és igazolt igények sérelme nélkül szerzethet-nek, s ruházthatnak át más személyekre, vagy szüntethetnek meg.

7.) Azon szabályok, melyekhez a felek és bíróságok magukat az ezen hirdetményben kijelölt ügyletek és hivatalos cselekvények teljesítésénél

és foganatosításánál alkalmazni kötelesek, az 1870 évi február 5-én kelt igazságügyminiszteri rende-lettel kibocsátott erdélyi telekkönyvi rendtartásban (Rendeletek tára 1870 évi I. és II. füzet) fog-lalvák.

8.) Azok hitelezők, a kik valamely átkeblezés által saját átkeblezett vagy átkeblezendő követ-e-lésük elsőbbsége tekintetében hátrányt szenvedné-nek: kifogásaikat harmadik személyek irányában is a fennebbi 3-ik pontban kiszabott határidő le-folyta után még hat hónapig és így 1874 évi ju-nius hó végéig érvényesíthetik, vonatkoznak bár kifogásaik a követelés valóságára, megszün-tére vagy elsőbbségére. Ezen határidő lefolyta után harmadik személyek irányában ebbeli kifogásaik többé nem érvényesíthetők.

9.) A II. alatt felsorolt törvényszékek eljárá-sukban illető törvényhatóságuk czimerét viselő pe-csétét fognak használni.

Kolozsvár, 1872 november hó 20-án.

Az erdélyi m. kir. telekkönyvi igazgatóság.

Külföldi hírek.

Páris, decz. 13. A balközép oly napirendet akar indítványozni, melyben a radikáloktól határo-zottan megválna a kormány bízva, hogy a nem-zetgyűlésnek alkalmas időpontban leendő feloszlá-tását indítványozza. A republikánus baloldal elha-tározta, hogy a nemzetgyűlés feloszlását kevésbé fogja támogatni, ha a balközép az üzenet politikája mellett nyilatkozik. Az alkotmány bizottságban Barthe Marcell egy alkotmány indítványt tett, mely Thiers hatalma meghosszabbítását, Grevy alelnökké kineveztetését és a nemzetgyűlés részleges meg-újításának febr. 15-ére kitűzését kívánja. Az alkotmány-bizottság két, 7-7 tagból álló albizott-ságot küldött ki Decaze és Barthe indítványai megvizsgálására.

Brüsszel, decz. 13. Thiers elvileg elismerte a 30-as bizottmányt, és azt mondta, hogy a nemzet-gyűlésnek a terület teljes odahagyása jelenlegi szervezetében kell maradnia.

Madridből 10-én Párisba érkezett tudósítá-sok szerint a foederalis fölkelés teljesen elnyoma-tott. Az újonczok, kikről azt hitték, hogy a fölke-lők sorait szaporítandják, mindenütt csatlakoztak saját ezredeikhez.

Berlin, decz. 13. Bismarck ide érkezett. Va-lótlán azon hir, mintha a miniszterelnökségről le akarna mondani. Bismarck a császárnak az állam-ministerium újra szervezését akarja javasolni, s en-nek folytán Bismarck oly állást foglalna el, mint az angol miniszterelnök. A kelettengerparti vagyontalán lakosok összes kára 3 1/2 millió tallerra megy.

már első nap elvesztém eszméletemet s több mint két hónapig szobámot örzém. Egy szerencsétlen párbaj, melyen a fehér és fekete golyó döntött Rómernek kedvezett, és én száműzve lettem öntől.

— Árpád! kiálta Irma fölindultan. Párbaj, ön és Rómer között, miattam?

— Rávit a vak szenvedély. Irma! véghetle-nül szereltem és szeretem önt, nem tűrhetem a ves-zélyesnek vált vetélytársat.

— Veszélyesnek? jól mondja Árpád. Az volt. De a ki szerencsésjét maga dobta el, önként nyitott ajtót a vésznek.

— Ne szóljon így Irma, mert szívem zuzza szét. El, el e boros gondolatokkal. Rómer a ten-gerre távozott, hogy kincseit kergesse, és engem kincsemhez juttatott megint. Szóljunk a régi boldog napokról s szívünket töltsük meg emlékével.

Irma ajkán egy keserű mosoly vonult végig.

— Ön hallgat? hát nincsenek szavai ha jövő boldogságunkról szólnak?

— Feledi, hogy száműzött?

Bálnai megdőbölt.

— Jól mondja Irma, az vagyok. De ha az eskü szellemét tekintem, fel vagyok mentve adott szavam alól, mert szerelmünk többé senkit sem zavar.

— Senkit?

— Mit jelentsen e kérdés? szóla mintegy ijedten Bálnai — feleljen Irma feleljen. Ki szólhat ellene frigyünknek?

— Az egyház és férjem az ezredes.

Irma! kiáltott föl Bálnai, kétségbeesztő han-gon — Irma! ön asszony!..

Irma tenyerébe rejté arcát és hangosan zo-kogott.

— Asszony!.. szólt elfojtott hangon Bál-nai — inkább láttalak volna fehér lepelben halotti nyoszolyában..

Mintha sírból jöttek volna e hangok, melyek Irma zokogásában elveszték.

— Es ön — folytató Irmához közel hajolva — ön eladta magát a gazdag örökösnek.

— Irgalom Árpád, ne sújtson így mert nem tudja a valót. Atyám bukása és élete forgott kér-désben.

ÚJDONSÁGOK.

Kolozsvár, dec. 16-án.

— Gizella főhercegnő kelengyéje.

Az osztrák különösen a bécsi iparosok között rop-pant zajt és izgatottságot okozott a napokban az a hir, hogy Gizella főhercegnő nászruhái és általa-ban egész kelengyéje külföldi különösen francia szállítóktól fog beszereztetni. Ennek ellenében azon hiteles hirt közlik a lapok, hogy a királyné határozott kívánsága, miszerint ez alkalomból min-den tárgy elkészítése belföldi osztrák iparosokra bízassék, és tényleg bízott is; az esetleg párizsi iparosokhoz juttatott megrendelések pedig az erede-tileg megbízott osztrák iparosoktól eredtek. A kir. hercegi pár egybekelése után a császári várnak a Bellarietel néző részét nyeri lakásul, melyszámuk-ra állandóan fenn lesz tartva.

— **Hilaria dalestélye.** Kosmopolitikus dalegylet, melyről azonban nem lehet elmondani, hogy ép oly jól énekelnek magyar, szláv stb. dara-bokat, mint németeket, miután a társulat nagyobb része német tagokból áll. A f. hó 14-én, szomba-ton este a redout termében asztalok körül helyet foglalt szép számú közönség jól mulathatott, miután a (fele részben magyar, fele részben német) prog-ramm jól volt egybeállítva. A h o n f i a l t Zimaitól meglehetősen tisztasággal és jól énekeltek, csak egy kevéssel több tüzet óhajtottunk volna. Egy S c h u-bert-féle dalt (Die Entfernten) mely tulajdonké-pen quartettre lett volna írva, az egész kar éneklé, mi annak bizonyítéka, hogy az illetők tudnak hang-jukkal bánni s nem egyedül hangjegyéneklők. Az á r v a r ó z s a elmaradhatott volna; az Flotow operá-jában (Fl. azt tulajdonképen egy irhoni népdal után szerző) coloratur sopr. hangra van írva és tenor férfi-hangra, bármily kellemes hang legyen is, az nem való; itt pedig még a tenor sem volt valami meg-nyerő hang; a férfiak kíséré a dalt mormolással, J a c o b i karnagy ur pedig a hárfa-kísérélet zong-orán játszá. Az ifju vágya című dal, mely Schubert szerzeményekint van felemlítve, annyira magán hordja a magyar jelleget, hogy azt mi Schu-berthéle zeneszerzeménynek egyáltalában el nem is-merhetjük; a közönség a karéneket tetszéssel fogadá. Legtöbb tetszésben részesült azonban és kétszer is is-mételtetett, főleg rettentő urkomisch szövege miatt, egy Schaffer-féle burlesque — a szemérmes József, — a solot szép bariton hanggal énekelte Schwendner ur; itt is mormoló karkíséret. A Lackner-féle „Szö-vetségdalt”, mely azután következett, mondhatjuk a legszebb és legzengzetesebb számnak, mit, ha, réz-fuvóhangszerekkel kísérek, még jobban sike-rül. A zsidó serenadot Genée-től, miután ebben is több volt az „urkomisch” elem, mi mine-künk magyaroknak egyáltalán izlésünkre nincs, csak futólag említjük. Az estélyt tánczczal zárák be, többek közt tánczoltak egy csárdást is; az ifju nép majdnem reggelig mulatott. A katonai zenekar mely a dalprodrukció közti szüneteket válogatott zenedarabok játszásával töltte be, később a táncz alatt is kitétt magát.

Atya bukása és élete? igen önt megrémi-ték. Kis hitű, hogy oly könnyen engedett, a család és ármanynak.

— És ön nem volt az, midőn koczkára dobta könnyelmű sorsát?

Mély hallgatás következett. Mindketten érzék, hogy mi su! nyomja lelküket.

— Távozzan Árpád, törte meg a csöndet Irma, távozzan örökre.

— Nem Irma, nem távozzhatom. Sőt most, most érzek legtöbb erőt magamban hogy ki-ragadjam helyzetéből, válaszolt Bálnai, oly nyo-matékkaal, mintha magát elhatározta volna vala-mire.

— Mit akar tehát? Én férjes, — ön szám-üzve!..

— Száműzve? Nem. Oly kötés mely az igaz-ság és joggal szemben áll, igen gyarló kötélek, az tarthatatlan. Ha kitért az ezredes a becsület utjáról, kötelezhet-e engem adott szavam? Hisz ő hazug hirt kelte rólam, és önt Irma rutul rászédé. Nem ő mondá, Stuttgartba utazám? hogy elhagyám önt örökre; titokban mint a tolvaj. Minden bucsu nél-kül. A valót szándékosan hallgatta el, mert tudta, hogy e költeménynek hinni fog. Ön hitt neki és megvetett. Oh! Irma! érzem, hogy nem szánta volna magát így áldozatra, ha e nem történik!

Bálnai szavait hosszas hallgatás követte, Irma halvány arcát könyek nedvesíték s koronkint ne-héz sohajok szakíták meg a néma csendet. Mély fájdalom nyomta lelkét.

— Megvallom Árpád, szólt Irma, bár mindig közönyös voltam az ezredes iránt, sőt már első megjelenésével legyőzhellen ellenszenvet kellett, becsületesnek képzelém, és hittem szavainak, me-lyet a látszat is igazolt. Köszönöm, hogy eloszlátá kétségemet. Emléke szent lesz előttem. Multunk némileg enyhíteni fogja a jelen gyötrelmeit. A sirig megörzöm emléket s bár kezem másé, szívem örökre öné marad. Isten önnel! Hagyja el e szo-moru helyet s feledjen. Az idő be fogja hegeszteni a sebeket, még boldog lehet.

Boldog? ön nélkül? soha! Kivánhatjuk-e, hogy tenyészsen a növény, ha megfosztják a vi-lágosságtól és a nap jótévé melegétől? Nem, nem.

— **Lamberg J. hangversenye,** me-lyet a városi redout termében tartott meg, vasár-nap folyó hó 15-én, igen jól sikerült. Az ifju zongoraművész a tiszta jövedelem felét az árvaház javára ajánlá fel. A zenekedvelő közönség főleg Weber Károly Mária zeneszerzeményeiben győ-nyörködhetett, mit a hangversenyzőnek köszön-hetni, ki a műsört egybeállítá. Bevezetésül a hely-beli nem. színházi és zenekonservatóriumi zene-ka-r (bár nem teljes számban, mert az 1-ső hege-dűsöknek fele nem volt jelen) játszott egy W é-ber-féle nyitányt „Euryanthe” dalműből, mit már a tavasszal hallánk és pedig teljes zenekarral. Az 1-ső és második tételben előforduló tempított (Sourdin) hegedűrésztlet kissé összefolyt, mint-hogy a 7 és 8-ik hegedűhang a 3/4 h-t és cist nem vonta elég praicis és a kellő pillanatban; különben e csekély hiba kivételével minden jól ment, miután főleg a zártétel kellő tüzzel lett előadva. Erre hangversenyző játszott egy Beethoven-féle nagy sonatát f. moll, kellő tisztasággal, szabatosággal; kevéssé több erélyt óhajtottunk volna játékában látni. R a c e k Zsófia asszony va-lóban művészi hegedű-játékával gyönyörködte a jelen volt közönséget; rendkívülien finom nyiretlyű vonása, a tiszta teljes kerekded nemes hang — majdnem utolérhetelenné teszik a t. művésznő já-tékát, s érzést is tud abba fektetni, mit ma is bebizonyi-tott bár az Allard-féle zeneszerzemény nem volt egészen inyúnkre s még kevésbé a zenekar ki-séret. At. művésznőt a közönség megjelenése és le-léptekor egyaránt tapsokkal halmozta el. Hangver-senyző ur játszott erre egy pár Mendelssohn-féle szöveg nélküli dalt (Lieder ohne Worte) s e rendkívül nehéz feladatnak meglehetősen megfe-lelt. A Chopin-féle keringőt, mit Lamberg ur toldalékul adott, már elégszer hallottuk, ezt talán el is engedjük volna V i k o l P o l i k. a. érczes szép hang-jában ismét volt alkalmunk gyönyörködni; forteival a kettős zenekar harsogásán is felül maradt, pianoi kellemesek. Néhol a hangokat magosan vette, mi a közép mell-hangok rovására esett, e nélkül a ze-neszerzemény (Aria. Weber „Oberon”-jából) még többet nyert volna az előadás nagyszerűsége-ben. Végül a szintén Weber-féle concert dar-abot f. mollban a hangversenyző zenekar kíséret mellett adta elé; e szép compositio, különben hang-versenyző által kitünően tolmácsolva, sokat vesz-tett az által, hogy Lamberg ur nem tart magának egy hanggyalpagatót, így a forgatásnál több-ször 1 ütényvel elkészt, minek következménye lett, hogy egyszer a fuvolás maradt el, aztán az üstdobütő nem ütötte hangszerét pontosan stb. így az est fénypontjaul tekintett szám sokat veszített ha-tásából. Igen válogatott és szép közönség volt je-len, mely a közreműködőket mind szíves volt tap-sokkal jutalmazni; a mit ezek ki is érdemeltek.

— **Nyilvános köszönet.** A kolozvári jótékony nőegylet választmánya szenvedő ember-társaink nevében szíves köszönetét nyilvánítja Br. Radák Ádám né születt gr. Lázár Olga ő nagysá-ga azon szép tetteért, miszerint szegény felebará-taink iránti nemes gondolkodásától meleg érzésétől

O Irma, ön mindenem s távol napomtól meg-semmisülnék.

— Mily borzasztó gondolatokkal tépelődik Árpád! Egészen elremit. Béküljen ki a sorssal. A viszonyok változhatlanok. Ésküm az ezredeshez köt, untunk elvált, és jobb ha többé nem talál-kozunk.

Bálnai szenvedélyesen ragadá meg Irma resz-ke-tő, hóféhér kezét s ajkához értette.

— Ön mondá, hogy ellenszenve van az ez-redes iránt..

— Gyűlölöm őt, mert jellemét szennyezé be, hogy tönkre tegye boldogságunkat.

— Gondoljon hát jövőjére Irma! Neje oly férfinak, kit gyűlöl. És oly egyház kapcsa fűzi ösz-sze önöket, mely elválaszthatatlan! Ez emberrel kell egy levegőt szivnia, egy fedél alatt laknia.. Minő érzések között fogja hallani hízlegéseit, s a nyers katona durva szemrehányásait! O Irma, ön kárhozatra szánta magát. De én kiragadom a fe-nyegető örvényből és megmentem lelkét a sirig tartó gyötrelemtől.

— Oh ég! ön szökésre gondol Árpád? ki-álta ijedten Irma, és lángvörös lett.

— Meg kell önt mentenem Irma az ezredes-től — szólt szenvedélyesen Árpád — együtt bol-dogok leszünk.

— Az ezredeset nem fogom elhagyni — vá-laszolt Irma határozottan, s ha gyűlölöm is őt, hűsé-get esküvök neki, el nem hagyhatom.

Es Bálnaitól elfordulva, oly mozdulatot tőn, mintha távoznai akart volna.

— Bocssáson meg Irma — szólt fájdalmas hangon Bálnai — hogy szerelmét ily nehéz pró-bára tevém. Meggondolatlanság, örültség volt tő-lem. Feledém, hogy önkényt választá férjül az ez-redeset és egy időben ziviesen látott hazi barátja volt.

— Tehát szerelmemben kétkedk, rebegé Irma elég érthetőleg.

Oly hangosan zokogott, hogy ha valaki a kertben volt, bizonyára meghallotta.

— Isten önnel Irma, mondá Bálnai mélyen megindulva, ma utolszor láttuk egymást.

és önzetlen áldozatkészségétől indítva 200 darabból álló igen becses műgyűjteményt méltóztatott a választmányhoz küldeni, azon kívánsággal, hogy az sorsjátékok utján az egylet pénzirtára gyarapítására értékesíttessék. id. gr. Teleki Domokosné elnök, Kovács Antal, titkár.

— **A magyar keleti vasút** igazgatósága azon hivatalnokai számára, kik magyarul nem tudnak, magyar nyelv tanulási tanfolyamot nyitott. Körülbelül negyven hivatalnok hallgatja naponként az előadást.

— **Árvaházunk megnyitása** tegnap ment végbe (lásd előbb). E czél szerűen s gondosan berendezett helyiség külső, a sétátér felől irányított oldalán a felirattal van ellátva: „Leány árvaház.” Belül az előszobából áll, két kisebb oldal s egy nagyobb, ez utóbbiban tartott a megnyitási ünnepély. Itt mindjárt az ajtó mellett egy péznes szekrény van alkalmazva ezen felirattal: „Az árvák számára.” Szemben pedig a „napi rend” van kifüggesztve, mely mindenre meghatározza az időt, a nélkül; hogy az árvák túlterhelhetnének. Különböző az egész helyiséget elrendezése lelkes s ügybuzgó hölgyeink gondos kezeire mutat, kik méltán megérdemlik mindnyájunk tiszteletét és elismerését.

— **Ó felsége a király** mult szerdán katonai szemlélt tartott a bécsi helyőrség fölött.

— **Fogarasi Mihály erd. k. püspök** o nmlga az 1871 sept. 8-án kelt adósságlevéllal a n.-szobeni apácáknak kölcsönzött 3000 frtot most örökös alapítványkép engedte át a kolostornak azon fenntartással, hogy ha az megszűnnék ő és utódai ez összegről az erdélyi r. k. püspöki megye javára rendelkezessenek.

— **Városi tűzoltóink** tegnapi menetgyakorlatukban egytől-egyig sisakosan és a szükséges felszerelvényekkel ellátva vettek részt. A díszes csapatot B. Bánffy Kálmán alparancsnok vezette.

— **Egyetemi polgáraink** zártk. táncvigalma január 18-án lesz a Redout nagy termében.

— **B. Kuhn** hadügyér és Pókh altengernagy a dalmát tengerpartokon utaznak, hogy a haditengerészet szükségesség javításairól személyesen meggyőződést nyerjenek.

— **Gizela főhercegnő** nászán, mint hírlík, a német császárt fia, a trónörökös fogja képviselni.

— **Az egyetemi bárendező bizottság** következőleg alakult meg. Elnök: mint tudjuk már gr. Csáky M.; alelnök: Bíró János; pénztárnok: Nagy Mór; ellenőrök: Török István és Török Dénes; jegyzők: Kerekes Gyula és Bérczi Ernő; választmányi tagok: Szöllősi Lajos, Seyfrid Ernő, Keresztes István, Benedek Albert, Ürmösi Lajos, Csiki Ferencz, Tamás László, Balogh Sándor, Pócsa Ferencz, Gyárfás Endre, Biásini Domokos és Dániel Gábor.

— **Durguth József** az elhunyt nagy prépost 80,000 forint alapítványt tett végrendeletileg, s a kamatok felét szegény lelkészek, másik felét pedig szegény hívek fogják kapni.

— **Erdőégés.** Lugosról írják f. hó 7-ről hogy a kricsóva-tinkova-zsidóvár és nadragi erdővonal ég. A pusztító elemnek ugyan földhányással már gátolt vetettek, azonban mintegy 1000 hold erdőség még most is ég.

— **Boraszító halál.** Mult héten három bécsi ember a vasútvonalon ballagott haza a mályi pinzékéből, éppen a hidon mentek, midőn a nagy ködből kibontakozott a feljők robozó vonat, ketlőnek még volt ideje a viszszaugulásra, de a harmadik, kinek lába, s feje társaiénál jobban meglehetett nehezdedve, a hid karjához lapulva várta rententő sorsát. A vonatvezető észrevette ugyan a bundás alakot a hidon, de a vonatot a közelség-nél fogva lehetetlen volt megállítani. A mozdony még csak szerencsésen haladt el az ember mellett, de az első kocsi mindjárt magával rántotta és izre porrá szaggatta.

— **Világkiállítás.** Poroszország a világkiállításra küldendő tárgyak közt legtöbb figyelmet fordít a nevelés és kiképzési tan- és segédeszközökre. E csoport a 26-ik lesz, s összeállításával a berlini iparokadémia elnöke van megbízva.

— **Nyilvános számadás.** Az önkéntes tűzoltók javára rendezett szín-előadás bevételeiről és kiadásairól. A kolozsvári orsz. nemzeti színház 63-ik sz. pénztári számlája szerint befolyt 547 frt 90 kr., levonva a napi költséget 46 frt 94 kr., maradar tiszta 500 frt 90 kr., ehhez adva a felülfizetéseket 19 frt 30 kr., összes jövedelem 520 frt 26 kr. Ez alkalommal felülfizettek a következő urak: Medgyesi Tivadar 4 frt, Weiss Mór 2 frt, Tamási Tamás 2 frt, K. Papp Miklós 2 frt, Vikol János 1 frt 50 kr., N. N. 1 frt 20 kr., Pál Sándor 1 frt, K. Biásini Domokos 1 frt, Haller Rezső 1 frt, Folly Mihály 1 frt, Bartha János 1 frt, Szász Béla 80 kr., Fugulijan Antal 40 kr., Donogán Márton 40 kr. összesen mint lent 19 frt 30 kr. Fogadják a mgos színházi választmány és intendatúra, a közreműködő művészek és a lelkes közönség legőszintébb köszönetünk kifejezését. Kolozsvárt, 1872. dec. 11. A kolozsvári s k.-monostori önk. tűzoltó-egylet nevében **Minorich Károly,** **Gamauf Vilmos,** főparancsnokok.

— **A világkiállítási téren** a szekerek kiállítására két helyiség van berendezve, melyeken 17000 szekér fér el. — A világiállítási téren a kellő öntözésre kutakról is van gondoskodva, melyek úgy vannak készítve, hogy netaláni tűzvészek ki-törésénél is használhatók. A megöntözendő térek és helyek összesen 124,000 négyszög ölet tesznek ki.

— **A „Köln. Zeit.”** írja hogy a Rajna s a Mosel is árad. Már intézkedések tettek a netaláni veszély lehetőleg elhárítására.

— **Vasúti „megállási hely”** nyílt meg f. hó 15-től fogva a magyar keleti vasút összes a g e s v á r j vonalrészén, Balázsfalva és Mikeszásza állomások közt Hosszaszón személy- és podgyász-forgalom számára.

— **Párizsban** Cadol „Haszontalanok” című új vígjátéka már 300 előadást ért.

— **A kolozsvári hölgyek** egykor kedvelt fodrászójá Vin c z e Zsuzsa, ki egy időre falura távozott volt, városunkba visszajött és állandólag megtelepedett.

— **A chinai császár** lakodalmáról következő érdekes dolgokat írja egy angol lapnak levelezője: A kúhatalmak követői okt. 12-én megkerestek a kormány részéről, hogy a másnap történendő lakodalom alkalmából hívják fel a hatóságuk alá tartozó külföldieket, ne mutatkozzanak azon utcákban, melyeken a lakodalmas menet végig lesz menendő. A követek megígérték, hogy eleget tesznek e felszólításnak. Mi szerencsések voltunk épen a császári palota bejárásával szemben foglalni állást, rábírván a bennünket leszállásra felhívó mandarinokat, hogy békén hagyjanak. A látvány minden várokozásunkat fölmúlta. Legelől jött a menet élén egy császári herceg lóháton, utána 48 fehér pony sárga nyeregszerszámmal, biborpirosba öltözött szolgák által vezetve, ezt követte hasonló színű ruhában a némán haladó zenekar; 32 zászló, 48 nagy kerek legyező, két fekete ernyő, 2 fehér ugyanaz, 6 sárga ugyanaz, 6 vörös ugyanaz, 2 kék ugyanaz, 2 kivarrott sárga ugyanaz, 192 lámpa, mindezek biborpirosba öltözött emberek által vive. Így következett aztán King herceg pompás öltözetben, lóháton, gyaloghintáját 4 szolgáló utána cipelte, ezt követte egy 16 szolgáló által emelt, gazdagon aranyozott gyaloghintó, utána 16 más szolgálóval, kik az előbbieket koronkint felváltották, e szolgák is biborvörösbe voltak öltözködve, s a pompás hintóban valószínűleg a menyasszony ült. E hintót 100 lovas és 200 gyalog katonatiszt és hivatalnok kísérte, mindnyáján ünnepi pompában.

— **Nagy lopás.** Bukarestben egy ottan bankártól a napokban 500,000 piasternyi érték-papirokat loptak el.

— **Vihar.** Londonból írják f. hó 9-ről, hogy egy nagy vihar egész Angliában borzasztó károkat tett, és kivált a hajók a tengeren nagy sérüléseket szenvedtek. Magában Londonban leütötte az embereket lábaikról, állványokat, lámpákat, fákat tört össze, s a házakat is több helyen teteme-sen megrongálta.

— **A marhavész** Csehországban folyton növekvő mérvben dühög, s ennek következtében a bajor határt elzárták, úgy hogy most csak a postaszekár mehet át s mindenütt a határokon katonai őrvonalat állítottak fel.

— **Egy bécsi és frankfurti bankár** azon kérelmet nyújtották be az illetékes miniszteriumhoz, hogy engedessék meg nekik jövő évre egy „Bécsi világkiállítási érték-lotteria” felállítására. A nyeremények közzé szebb világtárlati tárgyakat is szándékoznak fölvenni. A kiadandó sorsjegyek száma két millióra menne, a nyeremények pedig 1,600,000 frt. értéket tennének ki, azonban a miniszterium nehezen fogja megengedni, mivel az ilyen magán-lotteriákat elősegíteni egyáltalában nem akarja.

Nyilvános nyugta

azon összegekről és azok részére, a mely összegekből s a kinek befolyt aláírásaikból a templom körüli épületek egyenértékű megvásárolt 5000 frtot hajtó Streicher-féle ház megvásároltatt és kiépítettett.

Ábrahám Antal 80 frt Ágoston Károly 5 frt. Ákontz János 137 frt 43 kr. Ákontz József 20 frt. gr. Andrásy Aladár 10 frt. Antal Mihály 10 frt. br. Apor Géza 100 frt. Artz Rudolf 20 frt. Albert Simon 3 frt. Andrásovsky Dániel 10 frt. Balázs József 100 frt. gr. Bánffy Béla 75 frt. Br. Bánffy Kálmán 12 frt. özv. Br. Bánffy Györgyné 2 frt. Bándi Fer. 2 frt. Bányai Károly 50 frt urbéri papiros. Blász Károly 10 frt. Bányai Vitális 100 frt. Bénigni Soma 20 frt. Bartha János 20 frt. Bartha József 3 frt. Béli Gergely 50 frt urbéri papiros. Bennel János 20 frt. Bennel Ferencz 12 frt. Berliczer 5 frt. Berivoy György 10 frt. gr. Bethlen Camillo 100 frt. gr. Bethlen Károly 200 frt urbéri papiros. gr. Bethlen Leopoldiné 100 frt urbéri papiros. Özv. gr. Bethlen Pálné 400 frt. özv. gr. Bethlen Józsefné 5 frt. Beteg Fer. 5 frt. Biásini Sándor 5 frt. Bíró Lajos 30 frt. Boér Gyula 20 frt. Bogdánfi János 5 frt. Bogdán István 24 frt. Bokros Ádám 5 frt Br. Bornemissa Ignátné 100 frt urbéri papiros.

Br. Bornemissa János 300 frt urbéri papiros. Br. Bornemissa Károly 50 frt urbéri papiros és 5 frt. Br. Bornemissa Leopold 200 frt urbéri papiros. Botos Pista 2 frt. Bot János 47 frt. Boér Sánd. 20 frt. Bors Albert 50 frt urbéri papiros. Bregárdt János 5 frt. Brencsán Albert 5 frt. Buchbinder Antal 16 frt. Burgya Márton 40 frt. Budai Imre 5 frt. Barabás Samu 3 frt. Báldi 2 frt. gr. Csáki György 60 frt. Csernik Vend. 2 frt. Csiki Alajos 10 frt. Csiki József 20 frt. Csiki Mihály 10 frt. Dr. Csiki Samu 102 frt. Csulak Dániel 55 frt. Czink Pál 36 frt 82 kr. Cziriák János 50 frt. Cziriák Samu 100 frt. Csath Lajos 2 frt. Czetz Gergely 15 frt. Császár Samu 7 frt. Csik Miklós, Fene Gábor, Pista Sebes 10 frt. Áos czéh 31 frt 50 kr. Asztalos czéh 25 frt. Czipész czéh 50 frt. Czismadia czéh 200 frt. Fazo-kas czéh 20 frt. Kalapos czéh 2 frt. Kerekes czéh 10 frt. Lakatos czéh 65 frt. Nyerges czéh 40 frt. Rézmives czéh 15 frt. Szüts czéh 20 frt. Magyar szabó czéh 120 frt. Kovács czéh 10 frt. Német szabó czéh 40 frt. Timár czéh 40 frt. Zsemles czéh 18 frt. Dallos 14 frt. Daroczi László 40 frt. Deák József 24 frt. Dekkel 1 frt. Ditrich Samu 300 frt. Dobál Izsák 105 frt. Dobokai Ferencz 40 frt. Domzsa György 25 frt. Dózsa Dani 20 frt. Dózsa István 100 frt. Duha Imre 5 frt. gr. Eszterházy István 100 frt. gr. Eszterházi Kálmán 75 frt. Ev. Luth. Egyház 100 frt. gr. Eszterházy János 100 frt. Endes Gábor 50 frt. gr. Eszterházy Mihály 100 frt. Egyedi Antal 2 frt. F. M. 7 frt. Fibán 5 frt. Fiskus ház 800 frt, Florián Antal 24 frt. Fogarasi Mihály 170 frt. Fogarasi Kály 10 frt. Folly Mihály 500 frt. Furmán Antal 24 frt. Frölich Frigyes és fia 921 frt. Frölich Miksa 10 frt. Frank-Kis János 20 frt. Földessi István 35 frt. Földvári Mihály 5 frt. Frits Albert 5 frt. Dr. Fischer Lajos 25 frt. Fülöp Samu 20 frt. Tisz. franciscanusok 15 frt. Fillenbaum Antal 5 frt. Egy Fűt 2 frt. Gábor Antal 100 frt. Gál Antal 5 frt. Gál János 100 frt. Gál Albert 50 frt. Gál Péter ft 100 urbéri papiros. Gajzágó Antal 40 frt Gajzágó István 24 frt. Gajzágó Kristóf 5 frt. Dr. Gajzágó László 35 frt. Gebhárd Józsefné és fia 100 frt. Gergely János 20 frt. Gönczi Mihály 5 frt. Godina 10 frt Gruz Albert 5 frt. id. Gspan Károly 45 frt. Gyulai Ferencz 40 frt. gr. Gyulai Lajos 200 frt urbéri papiros. Győrfi Mihály 5 frt. id. és ifj. Groisz Gusztáv 32 frt. Groisz Nándor 500 frt. Gegenbauer 10 frt. Grün Izidor 200 frt. Haller Károly 100 frt. Hajós János 23 frt. gr. Haller Gáborné 74 frt 24 kr. gr. Haller Lajos 400 frt urbéri papiros. Hankovics Károly 17 frt. Henczenberger Fer. 10 frt. Hilbert Kristof 30 frt. Himmelstein Mór 50 frt urbéri papiros. id. Hintz György 60 frt. Horváth Elek 5 frt. Hollosi L. Kornelia 5 frt. P. Horváth Gábor 500 frt urbéri papir. gr. Horváth Tholdy Lajos 100 frt. gr. Horváth Tholdy János 200 frt urbéri papir. Horváth Zsigm. 2 frt. Hutflesz Károly 50 frt. Hutter Samu 30 frt. P. Horváth Ödön 200 frt. Hers Jakab 12 frt. Heunau János 3 frt. ifj. Hintz György 59 frt. Horváth Borbára 4 frt. Heller Adolf 40 frt. Hrobonyi Pál 10 frt. Istváni Pál 100 frt. Szép 1 frt. Kálai Lajos 14 frt. Káldi 2 frt. Karvázy József 500 frt. Kefe 3 frt. Kedves Alajos 50 frt, Kele Izrael 30 frt. gr. Kemény Samu 1000 frt Kerekes Márton 21 frt. Kirmayer Károly 159 frt. Kilin Mózesné 1 frt. Özv. Kis Lajosné 140 frt. Claudia 5 frt. Klatrobecz János 82 frt. Kollerfi Mihály 50 frt. Komlósi Mátyás 20 frt. Kontz János 2 frt. Korbuly Simon 5 frt. Kontz Imre 14 frt. Korbuly Bogdán 400 frt. Korbuly Gergely 500 frt urbéri papiros. Köhn Fülöp 10 frt. gr. Kornis Ádám 35 frt. gr. Kornis Albert 30 frt. gr. Kornis Miklós 45 frt. Kovács János 5 frt. Kovács J. János 25 frt. Kovács Már. 100 frt. Krémer Ferencz 60 frt. Krupauer 5 frt. Konya Rudolf 10 frt. Kömes János 100 frt. Kőváry László 140 frt. Klausch János 50 frt. Kriegl Sándor 100 frt. Kern Jakab 10 frt. Kendeffy Árpád 30 frt. gr. Kun Gothárd 5 frt. Kis Samu 10 frt. Keserü Mózes 10 frt. Ladányi Sándor 50 frt. Lászlófi Márton 5 frt. Látó János 50 frt. gr. Lázár Kálmán 10 frt. gr. Lázár Miklós 100 frt. Lendvai Márton 2 frt. Lukács Ferencz 40 frt. Lugosi József 20 frt Lukács Emánuel 2 frt. R. J. Lukács Bécsből 195 frt. Lönhárd Fer. 40 frt. Liska József 24 frt 50 kr. Magyar Mihály 30 frt, Márjaffy Lajos 284 frt. Markovics Ant. 25 frt. Markovics István 50 frt. Mark Samu 20 frt. Markus Sándor 5 frt. Minorich Károly 28 frt. Marusan szabó 2 frt. Máté István 10 frt. Macskási Antal 5 frt. Mike Sándor 20 frt. Macskási Ferencz 100 frt. Matskási Pál 10 frt. Matskási Rózália k. a. 100 frt. Medgyesi Tivadar 20 frt. Medgyesi Káttéro Eszt. 5 frt. Meskő Antal 30 frt. Merza testvérek 66 frt. Mezei Makab 5 frt. Gr. Mikes Károlyné 74 frt 24 kr. Gr. Mikó Imre 1000 frt urbéri papiros.

(Folyt. köv.)

Nemzeti színház.

Diszelőadás Czako Zsigmond emlékeztére szombat dec. 14-ikén, mint a szerencsétlen költő halála évnapján „János lovag” történeti dráma 5 felvonásban. János lovag nem tartozik Czako sikerrültebb színművei közé, az akkor divatozott nyelvzet e műben bombasztá fajul; a szerkezet is hibás, hiányzik a tragikai hő, mégis azon kegyelet, melyet a színház a szerencsétlen költő em-

lékének szentelt, a közönségnél teljes viszhangra talált. A ház szépen megtelt s az előadást érdekel és figyelemmel hallgatta végig mindenki. Az előadást megelőzőt nagy néma képlet, melynek központja Czako sírköve „tűz voltál, hamu lettél” felirattal volt, ugy alegorikai képleteit, mint világi-tását illetőleg szépen sikerült. Az előadást illetőleg a szereplők a rendkívüli est ünnepélyességéhez méltó igyekezetet fejtettek ki. A kicsapongó élet kimerültjét s árnyékában is királygyilkost látó Durrazoi Károlyt Egre s si helyes felfogással és szép alakítással játszta, csak maszkirozása volt túlságos, mert az arcz nem vetkőzhetik ki emberi formájából, bármily kicsapongót is akarunk jelzeni. Előadás nehányszor, de különösen a második felvonás veharos tapsokban részesült. Az előadás fénypontjai részben Némethi Irmának is tulajdoníthatók, ki a cselszövő boszuszomjas Erzsébetet művészi felfogással játszta s szenvedélye legviharzóbb momentumaiban is szavallata gyönyörűen tisztá s érthető volt. Kovács Gyula János lovag fantaszticus alakját szintén szépen személyesítette. Mátra i Kuvik, Boér Emma Mária, Fodorné Dora, Szentgyörgyi horváth bán és Halmi Alberiko szerepeiknek és a várokozásnak megfeleltek.

Vasárnap dec. 15-én „Szökött katoná” népszínmű 3 felvonásban. Az előadás igen gyengén ment, minek oka részint a hiányos szereposztás, részint az általános szerepnemtudás volt. Csupan Dékány Róza (Julcsa), Kováts Gyula (Völgyi) és Szilágyi (Lajos) képeztek kivételt. Dékány Róza az utolsó felvonásban, midőn fájdalmas visszaemlékezése kedvesére dalban tör ki, érzelmeljesen énekelt, mire a taps sem maradt el. Krasznai (Monti) és Fodorné (Camilla) szerepeiket elejték. Körösiné (Korpádiné) ugy látszik toiltójára fektette ezuttal a fűslyt, mig szerepét majomnem feledte. Borényi betegeskedése után, Gergely szerepével akart megbirkozni, mi persze sehogysem sikerült, éneke nézve eleget mondtunk, ha a siralomházi ke-sergő dalra figyelmeztetjük, mely a közönséget derűltségre hangolta. A szép számú közönség nem a legjobb kedvvel távozott e gyenge elő-adásról.

Közgazdaság.

Brassó 1872 Deczember.

Különbö ga-bona-nemekkel; nagyobbára töröküzával — terhelt szekerek még folyvást érkeznek Oláhországból piacunkra.

A ga-bona-piac tére, már nem adhat elegendő helyet a ga-bonával telt zsákoknak; a barompia-cian halmazák fel azokat oly nagy mennyiségben, hogy e piac egy része hasonló, a nagy száma kazokkal berakott csűrös-kerthez.

Ily jelenetekre a legöregebb emberek se emlékeznek.

Két éve, hogy kielégítő terméssel — kivált töröküzával — nem dicsekedhetünk. Hogy a jelen évi aratás, és töröküzba-szedés előtt el volt árasztva piacunk oláhországi ga-bonával, ezt nem csudáltuk, de hogy most, aratás, és töröküzba-szedés után sem szűnik a behózatál, ezen aggódunk.

A Rikán belől, korai vendég a tél, kesői a tavasz s hogy e miatt a töröküzba nem szokott kielégítő termést adni, sőt többnyire pénzen kell azt venniünk, ezt megszoktuk.

Am de most aggódunk azon, hogy oly vidékekről jönnek csoportosan szekerek töröküzba és rozs után, honnan az ez előtti éveket nagy mennyiségben ide hozták e ga-bonanemeket eladni.

A mult év utolsó s a jelen év első felében több ment ki a nép kezéből oláhországi ga-bonáért — ide érte a fuvar is — pár millió forintnál. Sőt volt olyan hónap, melyben, a behozott ga-bonáért több vámot fizettek, mint rendes éveben egy egész év alatt.

S a minden kereset nélküli nép még bírja a ga-bona vásárlást, ez csodák csodája!

Brassóba többen nyomára jöttek annak, hogy a vidéki nép nem érheti meg ga-bonájával az aratásig ezért többen társaságba állottak s így akarnak Oláhországból tavaszra nagy mennyiségben ga-bonát szállítani nyerekedésre.

Valjon az alispányi jelentésekből az illető tisztségek s ezek által a magas kormány indomására jött-e annak, a mit szelében beszélnek a brassaiak? Igaz-e, hogy a vidéki népnek nincs elegendő ga-bonája aratásig? s ha igaz, nem lenne-e tanácsos — addig mig van idő — intézkedni, hogy e vidéken levő ga-bona élelmi czikknek, kenyérnek használtassék felső főzők fel azt a szeszgyárakba!

Még van idő erre. Videant Consules!

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Deczember 14-ről. 5% metaliques 66.65 5% nemzeti kölcsön 70.40. 1860-ki államkölcsön 101.75. Bankrészvények 964. Hitelrészvények 335.—. London 109.—. Ezüst 107.75 Cs. kir. arany —. 20 frankos arany 870. 1/2. Földtehermentesítési kötvények: Magyar 79.—. Temesi 78.—. Erdélyi 77.25. Horv. Szlavon 83.50.

Felelős szerkesztő Sándor János.

